

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČESKÝ KRUMLOV

Za Nádražím 222, 381 01 Český Krumlov

ABSOLVENTSKÁ PRÁCE

MŮJ HUDEBNÍ NÁSTROJ – HOBOJ

Autor práce: Lenka Haklová, IX. A

Konzultant: Bc. Jiří Balek

Školní rok: 2013–2014

Obsah:

ÚVOD	3
1. POPIS KONSTRUKCE NÁSTROJE	4
1.1. HOBOJOVÝ STROJEK	4
1.2. HORNÍ DÍL	4
1.3. STŘEDNÍ DÍL	5
1.4. KORPUS	5
2. ÚDRŽBA	5
3. VÝROBA HOBOJE	6
4. ÚLOHA V ORCHESTRU, VYUŽITÍ	7
5. HOBOJOVÁ RODINA	7
5.1. <i>MUSETTE</i> NEBOLI <i>PICCOLO</i> HOBOJ	8
5.2. HOBOJ <i>D'AMORE</i>	8
5.3. ANGLICKÝ ROH	8
5.4. BASOVÝ HOBOJ	8
5.5. HECKELPHONE	9
6. HISTORIE HOBOJE	9
6.1. OBDOBÍ NOVOVĚKU	9
6.2. OBDOBÍ 18. A 19. STOLETÍ	10
7. VÝZNAMNÉ DÍLA A SKLADBY	10
7.1. VÝZNAMNÉ SKLADBY	10
8. ČESKÁ HOBOJOVÁ ŠKOLA	11
8.1. ARNOŠT KÖNING (1838–1915)	11
8.2. VÁCLAV SMETÁČEK (1906–1986)	11
8.3. MIROSLAV HOŠEK (1931)	12
8.4. JIŘÍ MIHULE (1937)	12
ZÁVĚR	12
ANOTACE	13
LITERATURA	14
INTERNETOVÉ ZDROJE	14
PŘÍLOHY	15

Úvod

Moje absolventská práce se bude týkat mého hudebního nástroje – hoboj. Toto téma jsem si vybrala nejspíše proto, že k tomuto nástroji mám hodně blízko, jelikož se na hoboji učím hrát a denně ho tedy mám v „rukách“. Hoboj bohužel i přes svůj bezesporu krásný hlas není příliš rozšířeným nástrojem, na který je fyzicky docela náročné hrát, proto asi z tohoto důvodu je hobojistů relativně málo, a mnoho z nich od toho „uteče“ ještě na škole. Proto si myslím, že určitě není na škodu, když hoboji touto prací trochu zpopulárním.

U hráčů je naštěstí důležitější kvalita, než kvantita, a proto je spíše pravidlem, že když už někdo hraje na hoboji, tak k tomu má vztah a snaží se neustále zdokonalovat své schopnosti, už proto, že to jen málo lidí opravdu umí. Tak proč se nesnažit o něco neobvyklého a neposouvat hranice?

Přiznávám, že byly časy, kdy jsem také chtěla přestat hrát. Přišlo mi to hodně náročné, a navíc mi to zezáčátku vůbec nešlo, proto jsem nevěřila, že by tomu snad mohlo být někdy jinak. Nakonec jsem vytrvala, a šla jsem dál. Naštěstí. Myslím, že nejtěžší je ten první rok, kdy máte problém plynule nasadit tón, natož svázat dva tóny k sobě. Je to docela frustrující.

Dnes už jsem pokročila, zásadní věci umím, a jen nabaluji další a další informace potřebné ke zdokonalování hry. Už jenom vzpomínám na těžké začátky, a doufám, že se mi bude i nadále dařit. Protože to rozhodně stojí za to, musíte však mít pevnou vůli. Koneckonců jako u všeho jiného.

Ve své práci podrobně popíšu vzhled samotného nástroje, jeho údržbu, výrobu, úlohu v orchestru, budu se snažit popsat rozvětvenou hoboiovou rodinu, zmínit významné skladby a hoboisty, historii, prostě všechny důležité informace, které se týkají hoboj.

1. Popis konstrukce nástroje

Hoboj (z francouzského *hautbois*) je dechový, dřevěný, dvojplátkový hudební nástroj [viz Obrázek 1]. Skládá se ze čtyř samostatných částí, z nichž za nejdůležitější je považován hoboiový strojek, ovšem své opodstatnění má i horní díl, střední díl a korpus. Tón hoboje vzniká rozechvěním dvou plátků (strojek). Hoboje se nejčastěji zhotovují ze grenadilového nebo ebenového dřeva, výjimečně se také používá také dřevo švestkové a zimostřázkové. Jeden unikát byl dokonce vyroben ze skla. Klapky jsou zpravidla vždy postříbřené, zespoda vyztužené korkem.

1.1. Hoboiový strojek

Tato nejdůležitější, zároveň však nejzranitelnější a nejmenší část nástroje, je určena k tomu, aby skrze ni mohl volně proudit vzduch úst do hoboje [viz Obrázek 2], je to takový náústek. Strojek proudem vzduchu rozkmitá vzduch, který se pak takto modulovaný šíří celým nástrojem. Jak už jsem zmínila, hoboiový strojek je velice křehká věc, která při neopatrném zacházení snadno praská, nebo se láme, protože je vyroben z vyškrabané bambusové třtiny typu *Arundo donax* [viz Obrázek 3]. Přestože je výroba hoboiového strojku věc náročná na trpělivost a pečlivost, většina (spíše profesionálních) hoboistů si strojky vyrábí sama. K výrobě strojku je zapotřebí: špánky (upravená bambusová třtina), trubičky (kovová trubička na kterou se naváže strojek) [viz Obrázek 4], trn na trubičky, podložky na opracovávání třtiny, sadu hoblíků rezaček a nožíků, fazónky (forma na uvázání strojku), a sadu nití a drátků pro uvázání strojku dohromady.

1.2. Horní díl

První část samotného hoboje. Má nejužší vnitřní vrt, proto je tato část náchylnější k prasklinám, které se někdy podaří opravit, jindy ale mohou být tak závažné, že nástroj již nelze více opravit. Na spodní straně horního dílu se nachází první a druhá

oktávová klapka, jenž posouvá tóny vždy o jednu oktávu výše. Z vrchu vidíme tři základní klapky pro tóny h^1 , a^1 , g^1 . Ze strany pak můžeme spatřit gis klapku. Celý díl [viz Obrázek 5].

1.3. Střední díl

Střední díl už je výrazně mohutnější, také jeho vnitřní vrt je tlustější. Hned na první pohled nás upoutá čtveřice klapek [viz Obrázek 6]. Nejhornější z těchto klapek je klapka pro druhý hmat f , první klapka zleva pro druhý hmat dis , a zbylé dvě klapky jsou pro malé b a h . Pod těmito klapkami vidíme klapky pro tón fis , potom klapku pro tón e , a tón f . Pokud se podíváme ještě více dolů, uvidíme klapku pro tóny c^1 , cis^1 a dis^1 . Celý díl [viz Obrázek 7].

1.4. Korpus

Dostáváme se k poslednímu dílu celého nástroje. Korpus je nejširším dílem hoboj, a není na něm mnoho zajímavého. Na korpusu už nejsou žádné klapky, už pouze výstupky krytek pro nejhlubší tóny, jaké lze na hoboj zahrát. Celý díl [viz Obrázek 8].

2. Údržba

Hoboj je drahý nástroj, a proto vyžaduje také patřičnou péči. Mezi základ patří: Vždy po konci hry hoboj vyčistit speciálními vytěráky [viz Obrázek 9], které z vnitřku hoboje absorbují nadměrnou vlhkost. Poté je důležité pravidelné olejování dřevěné části nástroje, což se vykonává zhruba 2krát až 3krát do roka. Používá se olej pro dřeva, ze kterých je hoboj vyroben. Olejováním se předchází prasklinám dřevěných částí, a protože je dřevo elastičtější, má nástroj také kvalitnější zvuk. Čas od času je potřeba také poutáhnout sem tam nějaký šroubek na mechanice, ale záleží to spíše na potřebách konkrétního hráče. Neuškodí také občasný servis, při kterém se kontroluje

opotřebení klappek, případně stav jejich postříbření. Takřka samozřejmé je nošení nástroje vždy pouze v ochranném pouzdře, určeném pro hoboje.

3. Výroba hoboje

Hoboj je vcelku vzácný nástroj, na který nehraje tolik hráčů, a proto je výroba tohoto nástroje celkem drahá i z důvodu nižší poptávky. Přesto by se dala výroba tohoto nástroje popsat jako skutečný „obřad“, jelikož se vše samozřejmě vyrábí ručně a mnoho lidí nemá potřebnou kvalifikaci, aby mohlo vyrábět hudební nástroje, natož hoboje. Mezi nejkvalitnější výrobce patří: Püchner, Marigaux, nebo Lorée-Paris.

Dřevo je nejdůležitější surovinou pro výrobu hoboje, proto jeho správný výběr není dobré podcenit. Nejčastěji používané dřevo, tedy grenadilové vyniká vysokou elasticitou, celkem snadno se s ním manipuluje, ale je potřeba ho nechat před použitím dlouhou dobu uležet, takže se dá říct, že výroba nástroje se protáhne až do několika let.

Poté, co se již vysušené špalky začnou opracovávat do přibližného tvaru nástroje, je potřeba do každého ze třech dílů nástroje udělat postupně od prvního dílu malé dírky, které se postupně zvětšují, jak postupujeme celým nástrojem. Při tomto procesu je třeba být velmi opatrný, protože stačí jen jedno zaváhání, aby byl celý díl znehodnocený.

Když už je nástroj kompletně vyřezaný, a už velmi připomíná finální verzi, přichází ke slovu mechanika nástroje. Nejdříve je potřeba mechaniku (tedy korkové klapky s kovovou kostrou + spoje mezi klapkami) pečlivě postříbřit, což se obvykle provádí v několika vrstvách, aby nástroj nabyl patřičné estetičnosti.

Obvykle se již postříbřené klapky alespoň částečně sestaví, a až potom se postupně přišroubují k tělu nástroje tak, aby k nim bylo možné přidat chybějící díly, a celá

mechanika byla vzájemně propojena po obvodu nástroje. I když se to nezdá, tento proces je na celé výrobě hoboje ten zdaleka nejtěžší.

Ve světě výroby prakticky jakýkoliv nástrojů se vždy po dokončení nástroje v dílně nástroj předává do rukou zkušebních hráčů, kteří mají na starosti zkontrolovat to, jak dobře je nástroj vyroben, a jestli neobsahuje nějaké dílenské nebo rezonanční chyby. Nejinak je tomu i u hoboje, kde zkoušení nástroje je i více náročnější, protože se musí vyzkoušet hra s více strojky, aby se porovnálo, zdali problémy s ozýváním některých tónů, nejsou způsobeny strojkem, či jinými faktory.

4. Úloha v orchestru, využití

Pravdou je, že hoboje se využívá převážně v klasickém obsazení symfonického orchestru, kde je zastoupen vždy dvěma hráči. Zajímavé je to, že se obvykle všechny nástroje v orchestru ladí podle těchto dvou hoboju, když samotný hoboje se ladí na tónu C, což je u nástrojů tohoto typu poměrně neobvyklé. Díky poněkud jemně pronikavému a hladkému zvuku se také velmi dobře uplatňuje v milostných skladbách a ve filmové hudbě, protože hoboje je velmi melodický nástroj, který je schopen hrát velmi jemné, zvukově detailní pasáže v různých skladbách. Často také můžeme vidět hoboisty vidět hrát na svatbách, či jiných slavnostních událostech, kam se zvuk hoboje výborně hodí.

5. Hobojová rodina

Hoboje je jedním z nástrojů, o kterém můžeme říct, že má docela početné „příbuzenstvo“. K hobojevodé rodině náleží mnoho nástrojů různého rozsahu a také různé velikosti. Nejrozšířenějším členem této rodiny je samozřejmě standartní, běžně používaný hoboje, následuje o něco menší *musette* hoboje, hoboje *d'amore*, poté samostatně rozšířený anglický roh, a dvojice unikátů – basový hoboje a heckelphone. Celá rodina [viz Obrázek 10].

5.1. *Musette* neboli *Piccolo* hoboj

Je to nejmenší typ celé hobojevé rodiny. Disponuje nejvyšším zvukem, proto býval velmi oblíbený v církevní hudbě. Má velmi bohatou historii, jeho kořeny sahají až do 13. století, kdy se používal na území Francie a Itálie. Na zakázku ho sporadicky dodnes vyrábí francouzští výrobci hoboju, a to firmy Marigaux a F. Lorée.

5.2. Hoboj *d'amore*

Jeho název v překladu výstižně znamená milostný hoboj, protože má (na hobojevé poměry) velmi nasládlý zvuk. Dá se říct, že zvukově stojí mezi běžným hobojem a anglickým rohem. Používá se již od přelomu baroka a klasicismu. Mnoho skladeb pro milostný hoboj složil J. S. Bach, G. F. Telemann nebo Richard Strauss. V pozdějších dobách pro milostný hoboj komponovali také Maurice Ravel a Gustav Mahler.

5.3. Anglický roh

Anglickým roh je spolu s běžným hobojem nejrozšířenějšími členy rodiny. V symfonickém orchestru mají oba své zastoupení. Anglický roh má o něco nižší a méně pronikavější zvuk než běžný hoboj. Byl vynalezen na začátku 18. století. V 19. a 20. století vzniklo pro anglický roh mnoho koncertů a sóla, což jen podporuje fakt, že anglický roh byl velmi oblíbeným nástrojem. Anglický roh můžeme slyšet v Dvořákově slavné 9. Symfonii, nebo ve Fantastické symfonii Hectora Berlioze. Anglický roh [viz Obrázek 11].

5.4. Basový hoboj

Nazýván také barytonový hoboj. Basový hoboj má blíže k anglickému rohu, než k hoboji, také je více anglickému rohu podobný. Má hlubší a plnější zvuk než anglický roh, ale i přesto, že měl nahradit anglický roh, nepodařilo se basový hoboj

příliš prosadit ani jako samostatný nástroj. První basový hoboj vznikl v druhé polovině 19. století. Dodnes ho výjimečně (podobně jako *musette* hoboj) vyrábí firmy Marigaux, Fossati Paris nebo Rigoutat.

5.5. Heckelphone

Nejvzácnější nástroj hobojevé rodiny. V roce 1905 ho představil Wilhelm Heckel jako experimentální nástroj, jenž měl jen mizivé šance se nějak výrazněji uchytit.

Heckelphone si přesto odbyl premiéru v opeře Richarda Strausse *Salome*. Později ještě býval používán v několika dalších skladbách první čtvrtiny 20. století, pak ale zcela vymizel. Dodnes se zachovaly některé kusy tohoto největšího (délka 1,3 m) nástroje hobojevé rodiny.

6. Historie hoboje

Kategorie nástrojů, ke které hoboj náleží, tedy k dvojplátkovým dechovým nástrojům, je považována za jednu z nejstarších na světě. Tato třída nástrojů vznikala na území dnešního Egypta, ale také na území Číny a Indie. Ve starých asijských nebo arabských kulturách se tyto dvojplátkové píšťaly používají dodnes takřka v nezměněné podobě. Na přelomu 11. a 12. století se začaly výrazněji uplatňovat tyto nástroje (šalmaje) v Evropě, a tím byly položeny základy pro dnešní hoboj a další příbuzné nástroje.

6.1. Období novověku

Hoboj byl vytvořen hudebníky francouzského krále Ludvíka XIV. Největší klad tehdy nově vzniklého nástroje – hoboje, byla možnost ovládat dvojplátkový strojek ústy, a tím dobře modulovat a doladřovat zvuk. Nejdříve však byl strojek kryt takovým chráničem ve tvaru soudku, do kterého hráč foukal. Díky zlepšenému ovládání strojku bylo možné vytvořit do té doby nevídaně jemný a kvalitní tón.

Hoboj neměl zpočátku žádné klapky, ty se dodávali v průběhu let, ale faktem je, že již od poloviny 17. století je hoboj neoddělitelnou součástí symfonického orchestru. Tehdejší hoboj [viz Obrázek 12]

6.2. Období 18. a 19. století

V 17. století dostal hoboj nejprve 2 klapky, a to pro tóny *cis* a *dis*. Později v průběhu tohoto století mu byly přidány klapky pro *gis* a *b*. Protože si většina tehdejších hráčů oblíbila klapkový systém, tak se klapky přidávali dál, až se z hoboje stal nástroj ovládaný pouze klapkami. Na konci 19. století měl hoboj už 14 klapek a využili se technické možnosti Böhmova systému v mechanice nástroje a vývoj hoboje tedy tímto obdobím končí. Zajímavostí je, že vznikly i další dva typy běžného hoboje, a to vídeňský typ (používaný vídeňskou filharmonií) a konzervatorní typ. Ve 20. století měl hoboj podobu takovou, jak jej známe dnes.

7. Významné díla a skladby

Hoboj je nástroj s bohatou historií, a i když není příliš rozšířený, přesto se k hoboji váže mnoho děl, která by se bez jedinečného zvuku hoboje jen těžko obešla. I když se to nezdá, tak i v Čechách bylo (a je) mnoho výborných hoboistů, jejichž um proslavuje naši „hobojovou školu“ po celém světě.

7.1. Významné skladby

Těžko říct, která skladba měla pro hoboj největší význam, pravdou však je, že nejvíce ceněné bývají díla: Hobojový koncert C dur – W. A. Mozart, Koncerty pro hoboj a dva hoboje – Tomaso Albinoni, Braniborské koncerty a Koncert pro housle a hoboj – J. S. Bach, Kvintet pro hoboj, klarinet, housle, violu a kontrabas – Sergej Prokofjev, Téma Labutí Jezero – P. I. Čajkovskij, Hobojový koncert – Richard Strauss, Pestrorage – Igor Stravinskij, Koncert pro hoboj a malý orchestr – Bohuslav Martinů.

Skladatel, který hojně využíval hoboj byl i Antonio Vivaldi, který napsal pro hoboj 15 koncertů.

8. Česká hoboiová škola

Základy naší hoboiové školy položili pan profesor Arnošt Köning (1838–1915) a doktor Václav Smetáček. Ještě mnoho let před nimi však v českých zemích a ve střední Evropě působili hoboisté jako například skladatel Jiří Družecký (1745–1819), který hojně spolupracoval s W. A. Mozartem, ale přesto se o něm mnoho neví. Nebo další významná postava související s počátky české hoboiové školy, byl i Václav Farník (1770–1838). Naše trio nejstarších českých hoboistů zakončuje Josef Fiala (1748–1816). Tito hoboisté jsou důkazem toho, že v českých zemích má hoboj velmi dlouhou tradici, a hrálo se tady na něj už od samých začátků nástroje.

8.1. Arnošt Köning (1838–1915)

Köning se k hoboji dostal vlastně náhodou, protože i když od útlého věku hrál na housle a klavír, hoboj rozhodně nebyl v centru jeho zájmu, což se změnilo po tom, co byl požádán ve škole ve Flensburgu, kde byl žákem, aby zaskočil za hoboistu. Köning nakonec u hoboje zůstal, a postupem času se zdokonalil natolik, že přes 40 let vyučoval hru na hoboj na pražské konzervatoři.

8.2. Václav Smetáček (1906–1986)

Významný český hoboista, dirigent a pedagog. Po vystudování konzervatoře a gymnázia působil ve 30. letech v České filharmonii. O několik let později pomáhal zakládat Orchestr hlavního města Prahy, který pak až do své smrti dirigoval. Vyučoval hoboj na AMU, kde čile komponoval. Byl velkým propagátorem děl Bedřicha Smetany, nejvíce jeho cyklu Má Vlast.

8.3. Miroslav Hošek (1931)

Studoval v Kroměříži, poté se přesunul do Olomouce, kde byl po 4 roky členem Moravské filharmonie. Účinkoval v mnoha komorních formacích, vyučoval v několika konzervatořích. Byl u založení mezinárodní organizace hobojistů (IDRS) v 70. letech v USA. Často publikuje o hoboji formou časopisů i knih.

8.4. Jiří Mihule (1937)

Studoval u dr. Smetáčka na pražské konzervatoři. Od 60. let působil v České filharmonii jako sólohobojista a zároveň vedoucí hobojoyé skupiny. Svojí perfektní interpretací mnoha děl výrazně přispěl k proslulosti české hobojoyé školy. Bývá porotcem mnoha mezinárodních hudebních soutěží.

Závěr

Tahle práce mě docela bavila. I když to může vypadat zdlouhavé a pracné, tak to není až tak pravda. Závěrem bych chtěla říct, že se mi snad povedlo napsat něco rozumného o hoboji, protože si myslím, že tento nástroj si to určitě zaslouží, a je škoda že se těší poněkud malé pozornosti. Na druhou stranu se ale potvrdilo to, co už si dlouho myslím, že nejtěžší na jakékoliv práci je začít. Udělat první krok je opravdu těžké, ale když je možnost zvolit si takhle příjemné téma, tak si myslím, že i to začínání jde rozhodně líp. Chtěla bych také poděkovat panu učiteli Balkovi, který si vzal moji práci takzvaně „pod křídlo“ a dal mi užitečné rady jak postupovat v práci, aby měla co největší úspěch. Další poděkování patří paní učitelce, hobojistce Zuzaně Čekanové za odborné rady a pomoc se sháněním potřebných materiálů pro práci.

Anotace

Práce „Můj hudební nástroj – Hoboj“ je zaměřená na co nejširší pohled na Hoboj, ale není to pohled čistě povrchní, nýbrž práce rozebírá všechny body podrobně a občas přidává nějakou zajímavost, něco navíc. V této práci je popsán nástroj, poté následuje kapitola o údržbě, postupu výroby, využití hoboje v různých hudebních formacích, netradičně jsou v této práci zmíněny také příbuzné nástroje v kapitole *Hobojová rodina*, v kapitole *Historie hoboje* jsou vytrženy milníky ve vývoji nástroje. Poslední dvě kapitoly se věnují významným skladbám a je tu nahlédnuto do české hobojevé školy a do životů slavných hobojistů.

Literatura

HOŠEK, Miroslav: *Škola pro nejmladší hoboisty (Sešit 1)*, vydání první, Cheb, MUSIC CHEB 1998, ISMN M 706 517-1-8

Internetové zdroje

en.wikipedia.org, *Oboe...* [online] 17. 5. 2014 12:04 [cit. 8. 5. 2014].

Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Oboe>

en.wikipedia.org, *Piccolo oboe...* [online] 17. 3. 2014 9:12 [cit. 9. 5. 2014].

Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Piccolo_oboe

en.wikipedia.org, *Oboe d'amore...* [online] 1. 5. 2014 2:34 [cit. 9. 5. 2014].

Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Oboe_d%27amore

en.wikipedia.org, *Cor anglais...* [online] 17. 3. 2014 17:36 [cit. 10. 5. 2014].

Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Cor_anglais

en.wikipedia.org, *Bass oboe...* [online] 8. 5. 2014 8:15 [cit. 8. 5. 2014].

Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Bass_oboe

en.wikipedia.org, *Heckelphone...* [online] 10. 2. 2014 18:47 [cit. 10. 5. 2014].

Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Heckelphone>

PODPORA ZUŠ, *Základní přehled pedagogických témat – Hoboj (2)...* [online PDF]

Duben 2013 [cit. 3. 4. 2014] Dostupné z:

<http://www.nidv.cz/cs/download/pzus/materialy/Hoboj-2.pdf>

Hudební Rozhledy, *Hobojista Arnošt Köning (1838–1915)...* [online] Květen 2014 [cit. 10. 5. 2014] Dostupné z:

http://www.hudebnirozhledy.cz/www/index.php?page=clanek&id_clanku=1491

KDO BYL KDO v našich dějinách 20. století, *SMETÁČEK Václav – český dirigent, sbormistr, hoboista a pedagog...* [online databáze] 17. 4. 2014 [cit. 9. 5. 2014] Dostupné z:

<http://www.libri.cz/databaze/kdo20/search.php?zp=2&name=SMET%C1%C8EK+V%C1CLAV>

cs.wikipedia.org, *Jiří Mihule...* [online] 22. 6. 2013 20:30 [cit. 9. 5. 2014] Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Ji%C5%99%C3%AD_Mihule

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ v Praze, *Jiří Mihule – hoboje...* [online] Únor 2012 [cit. 8. 5. 2014] Dostupné z:

<http://www.hamu.cz/katedry/katedra-dechovych-nastroju/jiri-mihule-hoboj>

Hudební Rozhledy, *Vzpomínky na Václava Smetáčka...* [online] Květen 2014 [cit. 9. 5. 2014] Dostupné z: http://hudebnirozhledy.scena.cz/www/index.php?page=clanek&id_clanku=395

Přílohy

Příloha 1

foto – Lenka Haklová, 2014

Obrázek 1

Poloprofesionální studentský hoboj.

Existuje několik typů hoboju podle úrovně hráče: Začátečnický, Studentský, Poloprofesionální a Profesionální. Rozdíly jsou pouze v počtu klapek.

Příloha 2

foto – Lenka Haklová, 2014

Obrázek 2

Studentský strojek.

U strojků je to podobné jako u hoboju, rozlišuje se několik typů podle úrovně hráče.

U strojků je to tedy začátečnický (nejměkčí, snadný ozev), studentský (pevnější, dobré na formování nátisku), profesionální (pevný, nejkvalitnější tón).

Příloha 3

[commons.wikipedia.org/Bouba, Arundo donax 1...](https://commons.wikipedia.org/Bouba,_Arundo_donax_1...) [online CC] 16. 9. 2004 [cit. 23. 4. 2014] Dostupné z:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Arundo_donax_1.jpg

Obrázek 3

Bambusová třtina typu *Arundo donax*.

Z této třtiny se používají pro výrobu strojků pouze stonky. Na výrobu strojků se může použít i jiná třtina, tato je však nejčastější.

Příloha 4

foto – Lenka Haklová, 2014

Obrázek 4

Hobojová trubička.

Skládá se z kovového trnu, který je zapuštěný do korku. Na čouhající trn se přiloží dva vyškrabané plátky, které se k trnu připevní pomocí vynutí (ovázání nití).

Příloha 5

foto – Lenka Haklová, 2014

Obrázek 5

Horní díl.

V pravo od dílu se nachází kdytka spodní části pro lepší uložení v pouzdře.

Příloha 6

foto – Lenka Haklová, 2014

Obrázek 6

Detail na horní klapky středního dílu.

Zprava je klapka pro druhý hmat *dis*, následují klapky pro malé *b* a *h*. Zezhora lze vidět klapku pro druhý hmat *f*.

Příloha 7

foto – Lenka Haklová, 2014

Obrázek 7

Střední díl.

V pravo od dílu se nachází krytka pro lepší uložení v pouzdře.

Příloha 8

foto – Lenka Haklová, 2014

Obrázek 8

Korpus.

Nejširší část nástroje díky takzvanému kónickému vnitřnímu vrtu nástroje, což znamená postupné rozšiřování v průběhu výšky nástroje. Na korpusu bývá zpravidla vyraženo logo výrobce a model hoboje.

Příloha 9

foto – Lenka Haklová, 2014

Obrázek 9

Šátky na vyčištění hoboje po hře.

Tyto šátky se vyrábějí z různých materiálů, jako například z mikrovláknů nebo z jelenice. Konkrétně tyto šátky jsou z jelenice.

Příloha 10

en.wikipedia.org/OboeCrack, *Mussete To Heckel...* [online CC] 2. 7. 2007 [cit. 24. 4. 2014] Dostupné z:
http://en.wikipedia.org/wiki/File:Musette_To_Heckel.jpg

Obrázek 10

Hobojová rodina.

Kompletní pohled na hbojovou rodinu. Shora: Heckelphone, Basový hboj, Anglický roh, Hoboj d'amore, Běžný hboj a Musette hboj.

Příloha 11

en.wikipedia.org/Hustvedt, *English Horn picture...* [online CC] 10. 5. 2010 [cit. 24. 4. 2014] Dostupné z:

http://en.wikipedia.org/wiki/File:English_Horn_picture.jpg

Obrázek 11

Anglický roh.

Blízký příbuzný hoboje. Rozdíly jsou ve strojku, odlišně komponovaných klapkách a v zakončení korpusu. Anglický roh má hlubší tón, proto jsou v symfonickém orchestru oba, anglický roh i hoboje.

Příloha 12

en.wikipedia.org/OboeCrack, *Classical oboe...* [online CC] 11. 9. 2008 [cit. 25. 4. 2014] Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:ClassicalOboe.jpg>

commons.wikimedia.org/OboeCrack, *Cu oboe...* [online CC] 11. 9. 2008 [cit. 25. 4. 2014] Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cu_oboe.jpg

Obrázek 12

Historický hoboř + srovnání.

Důkaz, že hoboř od svého vzniku ušel opravdu dlouhou cestu. Hoboř na obrázku vlevo pochází z 18. století a nese první známky použité mechaniky. Na obrázku vpravo vidíme srovnání vývoje hoboře od nejstaršího po nejmladší.